

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy 308

Hely

Idő "1850"

Személy

Helys.

Szerző:

Cím: *Vendéglő a segédhez*

Forrás: *Magyar főváros*

Bp.

(Hely)

1944. IV. 23.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX

PESTI KRÓNIKA

14. "Vendéglő a segédhez"

Az 1850-beli budapesti munkásságról keveset tudunk. Jórésük — vasárnapi iskolák híreiből látjuk — hadilábon áll az abc-vel. Valószínűleg az életből leste el Beöthy László (Az „első“ Beöthy Zsoltinak fivére és nem fia. A szerk.) az „universal genie“ alakját, aki a kiscselédlányok szerelmes leveleit írja s abból él. Ez az iskolát csak kívülről látott réten szépet-jót tehát főleg hallás útján tanulhat, templomban, vagy a színház karzatán. Az bizonyos, hogy több rétegre tagolódik ez a társadalmi osztály is. Legfölül, — de távolról sem irigylendő sorban — él a kisiparos vagy kereskedő segédje. A forradalom sok urcai kravallja után megokosítva fogják ezek eljárni

Szabóky Adolf legényegyletbe, de mint az úri társadalomban. úgy köztük is fornak az eszmék, — természetesen kevésbé tisztult formában. Pesti szabómesternél, Kostyátnál dolgozott Libényi, aki a vesztőhelyre menet is a köztársaságot élte. Vajjon a „vörös republikánizmus“, azaz kommunizmus volt-e az ő ideálja, vagy Szemereféle magyar köztársaság, — nem nyomoztam. Jókai magyarnak mondja a mesterlegényt, mikor Kárpáthy Zoltán c. regényében arról szól, hogy kire számíthatott a Nemzeti Színház.

Még nem mindent elsőprő orkánt, csak furcsa felhőcskéket küld előre a titokzatos szociális kérdés. A „Pesti Napló“ fölfigyel a berlini statisztikusra, aki a szegénységről, mint halál-okról értekezik.

egyébként elégületlenkedve veszi tudomásul, hogy a javágó nem tartja tiszteletben a maximálást: „vágja föl, aki azt a regulát hozta“, hogy a szamaras ember megfizethetetlen drágán adja a Dunavizet és nem szívesen hordja a II. és III. emeletre, görömba is, mint a Lánehíd jegyszedői. Humorosan ír a köznép mulatságáról: A Molnár-uccóban van egy zajos vendéglő, címere: Vendéglő a segítséghez, kifejtve egy ágaskodó lóról leeső uracs. Van itt este magyar, német és tót nyelven danolás, a zenét cimbalom, brügó és egy repedt hegedű adja, de megteszi a sípláda is, ha más nincsen. Van tánc, tombolás, — 10 és 11 közt jön a verekedés. Hajnál felé a néptelen Váci-uccán a riporter 3 dárdás éjjeli-őrrel találkozik. a nyelvük alig fordul már, úgy búcsúznak egymástól ölelkezve: Gudnacht, Hansl, Gudnacht...

Török Pál:
Pest-Buda-hétköznapi
1850-ben.
Városi Szemle.

színyomdája 1941 — 9086